

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XI. Expenditur memorabile Josephi testimonium de Christo Jesu, &
defenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

δαίσις, κατ' ἀδίκην ἰακώβου τὴν διχαίαν, ὅς ἦν ἀδελφὸς ἰησοῦ, τὸ λεγομένον χριστὸν ἐπι-
 θησὼν διηγόρησεν αὐτὸν ὄντα οἰ ἰουδαίῳ ἀπίστῳ. Hac autem contigerunt Judæis, in
 tionem Jacobi justī, fratris Jesu, qui dicitur Christus: quoniam eum, cum justissimus esset,
 Iudæi interfecerunt. Tum alibi: ὁ ἦ νεώτερος ἄνανος, ὃν πλὴν ἀρχιεπισκόπου ἱεροῦ περι-
 ληφέναι, θεοῦ ἦν τὸν τέστον, & πολυτίμος διαφειρόμενος. ἅπα δὲ οὕτω πῶτος ὃν ὁ ἄνανος
 καλεῖται σιμωὶδιον κελτίον, & ὠδωγαζών εἰς αὐτὸ τὸν ἀδελφὸν ἰησοῦ, τὸ χριστὸν λεγομένον (ἰακώ-
 βος ὄνομα αὐτοῦ) καὶ πῶτος ἐτίμος, ὡς ὠδωγαμιστῶν κατηροῦσαν ποιησάμενος, παράδοκε
 λοδοσομῶν: ὅσοι ἢ ἰδίου ἐποικίεσται τῷ κ' πλὴν πόλιν εἶναι, & τὰ πᾶσι τὰς νόμους ἀει-
 τοῖς, ἐατέως ἠνεργῶν ἐπὶ τῷ τῷ. Junior autem Ananus, quem summum sacerdotium assumpsisse
 diximus, confidens erat animo, & summopere audax. Talis ergo cum esset Ananus, iudicium
 confessum cogit, & coram eo sitens fratrem Jesu, qui dicitur Christus, (Iacobo illi nomen
 erat) & alios quosdam, impacta illis dicit, tanquam violatarum legum, lapidibus necandos
 tradidit. Quicunque vero ex urbis incolis erant equivores, & leges accurate servabant, egre
 id tolerant. Prior locus est Josephi libris erasus est. Quem quoniam tam aperte & fiden-
 ter usurpant Origenes, & Eusebius, cum ille disputaret adversus Ethnicos, uterque
 vero in media Judæorum colluvie scriberet, & eum præterea designat Hieronymus,
 minime credi potest vel confictum ab iis fuisse, vel ab aliis, aut omnino suspectum
 fuisse & dubium. Simile & illud est, quod de Josepho prædicat Hieronymus, & post
 Hieronymum Freculphus, & Suidas, manifestissime eum confiteri decimo octavo An-
 tiquitatum libro, Iohannem Baptistam verè Prophetam fuisse, quod tamen illic nusquam
 occurrit. Ait alibi Suidas scripsisse Josephum, ὅτι ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ μὲν τῷ ἱερῶν ἠγά-
 ζει. Iesum in templo cum Sacerdotibus victimas adolevisse: quæ in ipsius libris hodie
 non comparent. Quid ergo? falsarios dicemus Origenem, Eusebium, Hieronymum,
 & alios: minime vero. Longe credibilis est hæc à Josephi libris expunxisse priscos illos
 Judæos, qui cum adversus patres suos tam memorabilem impietatis testificationem à
 gentili suo, clarissimo scriptore, literis consignatam pati non possent, hanc dolo ma-
 lo abolere conati sunt: atque ita majorum suorum cædes ac sævitiam fraudibus suis
 & nefariis artibus cumularunt. Atque id quidem tanto probabilius est, quanto faci-
 lius esse constat à scriptis detrahere quippiam, quam in ea infarcire.

XI. Id si sit, veri quoque fuerit haud absimile, pari vafritie inductum olim ef-
 fectus ab iis Josephi locum alium, doctorum contentionibus celebrem, in quo Christi
 Jesu virtus, prodigia, interitus, reditus in vitam, Prophetarum de eo vaticinia, &
 Christianorum constans adversus eum pietas, ac fides clarissime prædicantur. Id non
 abs re fuerit huc referre: Γίνεται ἢ κ' τῶτον τὸν χρόνον ἰησοῦς, σοφὸς ἀνὴρ εἰς τὰ ἀνδρα
 αὐτὸν λέγειν χριστὸν ἦν γὰρ ὠδωγαζών ἔργων ποιητής, διδάσκαλος ἀνθρώπων, τῷ ἰδόνῃ ἰακώβῳ
 ἀδελφῶν. & πολλὰς μὲν ἰουδαίως, πολλὰς ἢ & ἑλληνικῶς ἐπηγάγετο ὁ χριστὸς εἶπε ἦν & αὐ-
 τὸν ἐδείξει τῷ πρώτῳ ἀνδρῶν παρ' ἡμῖν σαυρῆ ἐπιτημηκότητος πλάττει, ὅσα ἐπαύσαντο οἱ
 γε πρώτον ἀμαρτήσαντες: ἐφανη γὰρ αὐτοῖς ἕτερον ἔχειν ἡμέραν πάλιν ζῶν, τὸν δαίμον προφητῶν ταύ-
 τα & ἄλλα μυστὰ σαυρῆ πᾶσι ἀπὸ ἱερῶν εἰς τὴν νύκτα χριστιανῶν δαπὸ τῆς ἐνομαστῶν
 οὐκ ἐπέλυσε τὸ φύλον. Fuit autem hoc tempore Iesus vir sapiens: si tamen virum illum oportet
 dicere. Erat enim mirabilium operum effector, magister hominum qui vera libenter am-
 plectuntur. Et plurimos quidem ex Iudæis, plurimos etiam ex Gentibus ad se pertraxit. Hic
 erat Christus: cumque eum à primoribus gentis suæ accusatum Pilatus ad crucem damasset, ab
 eo diligendo non abstiterunt, qui primum ceperant. Nam post tertium diem rediit vivus ipsis ap-
 paruit: cum divini vates hæc, aliaque quamplurima admiranda de eo prædixissent. Neque ad
 hanc diem defecit denominatum ab eo Christianorum genus. Præclarum enimvero ad Chri-
 stiani dogmatis confirmationem testimonium, ut pote ab homine Judæo, magni-
 que nominis auctore profectum, si non anxia hominum nimis curiosorum & odiosa
 sedulitas pene illud labefactasset. Collecta sunt aliquot abhinc annis, & in unum li-
 bellum compacta, quæcunque ad huiusmodi examen recentiores Scriptores dispu-
 tarunt, aliis adulterinam, & à priscis Christianis pio dolo Historiæ Josephi assutam
 contententibus, aliis contra germanum Josephi factum esse defendentibus. Me vero
 quando instituti operis ratio non patitur quæstionem inexploratam prætermittere,
 meamque in re tot jam controversus explicata dissimulare sententiam, confidenter
 pronuntio me iis assentiri non posse, à quibus in dubium vocata est testimonii huius
 γνησιότης. Cur ita sentiam, facit constans & perpetuus codicum omnium Josephi, sive
 exaratorum calamo, sive typis impressorum, in eo retinendo consensus. Facit & Eu-
 sebio auctoritas, qui illud & in libris Demonstrationis Evangelicæ, & in Ecclesiastica
 Historia, tanquam legitimum & genuinum representavit. Expressit id quoque Lati-
 ne Hieronymus in libro de Scriptoribus Ecclesiasticis. Retulit idipsum in Epistolas
 suas Isidorus Pelusiota: in Historiis vero suis consecrarunt Hermias Sozomenus, Geor-
 gius Cedrenus, & Nicephorus Callisti, & in Lexico suo Suidas, atque hinc por-

Hieron. De
 script. Eccles.
 in Josepho, &
 in Jacobo.
 Freculph. Tom.
 2. Chron. libr.
 2. cap. 5.
 Suidas in ἰα-
 κώβῳ.
 Suidas in ἰη-
 σοῦ.

Expenditur
 memorabile
 Josephi testi-
 monium de
 Christo Jesu,
 & defendi-
 tur.

Joseph. Antiq.
 libr. 18. cap. 4.

Euseb. Dem.
 Evang. lib. 4.
 Hist. libr. 1.
 cap. 11.
 Hieron. De
 script. Eccles.
 in Josepho,
 Isidor. Pelus.
 libr. 4. Epist.
 225.
 Sozom. libr. 1.
 cap. 1.
 Cedren. Hist.
 Comp. p. 196.
 Nicephor.
 Hist. libr. 1.
 cap. 39.
 Suid. in ἰα-
 κώβῳ.

ro continua serie ad nos usque propagatum est: quod ad probandam scriptionis *γρηγορίου* fati esse docuimus. Suadet idem praterea & ratio: nec enim probabile est Josephum, scriptorem non indiligentem, cum res Judæorum persequeretur, de eo viro tacuisse, qui maximos in ea gente, ac per universum fere orbem excitavit motus, sectam de nomine suo condidit, complures habuit discipulos, & Christi sibi nomen assumpsit; quo solo celebrari potuit inter Judæos, apud quos magna erat Christi expectatio, quique eorum nomina haudquaquam silentio pratermiserunt in suis Historiis, qui titulum hunc sibi arrogarunt. Quis cum putet elogio dignos censuisse Johannem Baptistam, & Jacobum *ἀδελφόν*, indignum vero mentione Christum Jesum existimasse, cujus longe clarius nomen fuit? cum præsertim Jacobum laudans, ut notum hunc faceret, fratrem esse scripserit Jesu, qui Messias dictus est, quem videlicet longe notioerem esse sciebat. Tantum certe abest, ut locum hunc à Josepho profectum mirer, ut potius mirabile mihi videatur, arbitrari potuisse quemquam de Jesu Josephum filuisse; neque quisquam est in Josepho non omnino peregrinus, qui non solitam ejus requireret diligentiam, si testificationem suam tante Jesu claritati non commodasset. Consentit ad hæc orationis filum, & dictionis color, talis nimirum, qualis Hellenistarum esse solet. Locutiones etiam quasdam observare licet Josepho familiars. Has igitur habeo causas, cur germanam esse censcam hæc *ἑλεγχω*, quæ sunt hujusmodi, ut non certioribus vel *γρηγορίου* scriptoris cujuscunque testimonium defendi posse putem.

Referuntur
argumenta
Adversario-
rum.
Primum ar-
gumentum.

XII. Nunc quid opponant Adversarii videamus. Origenem non uno loco aperte scripsisse aiunt, Jesum à Josepho non fuisse pro Christo agnitum; idem quoque Theodoretum asseverasse: imo vero, vaticinia Prophetarum Messia *ἑλεγχω* Josephum, sive assentatorie, sive ex animi sententia, Vespasiano accommodasse; cum in hoc tamen loco Jesus clarissimis verbis Messias fuisse dicatur: *ὁ χριστός ἐστὶν ἡ* Hic erat Christus. Unde efficitur, vel hæc in Josephi exemplaribus, quibus usi sunt, non extitisse, vel pro falsis & suppositis habuisse. Ego vero respondeo in mutilos & Judæorum manus expertos codices incidere potuisse Origenem, & Theodoretum, ut ostendam paulo post; ac proinde insigne hoc Josephi testimonium numquam vidisse. Fac tamen vidisse, aliter sumere potuerunt & debuerunt verba hæc: *ὁ χριστός ἐστὶν ἡ*, ac prima fronte videntur esse sumenda: non enim id significatum voluit Josephus, Jesum esse revera Christum hunc, qui ab Israëlitis expectabatur, sed vulgata appellatione Christum nominari fuisse solitum, quod alibi conceptis verbis expresserat: *ἰσὺς τὸ χριστὸν λεγομένον* Jesu, qui Christus dicitur. Nam ita nuncupandi Jesu mos invaluerat. Sic Matthæus: *ὁ υἱὸς ἰσραὴλ ἰσὺς, ὁ λεγόμενος χριστός* De qua natu est Jesus, qui vocatur Christus. Sic & hi etiam qui ab illo averfi erant: velut Pilatus cum diceret: *Quem vultis dimittam vobis, Barabbam, an Jesum, qui dicitur Christus?* Et paulo post: *Quid igitur faciam de Jesu, qui dicitur Christus?* Impii quoque Satellites: *Προφητῶτα nobis, Christe, quis est qui te perussit.* Et summi Sacerdotes cum Scribis: *Christus rex israel, descendat nunc de cruce.* Ethnicis etiam non alio nomine innotuerat, quam Christi. Unde Suetonius in Claudio: *Judeos impulsore Chresto assidue tumultuantes Roma expulit.* Et Tacitus: *Auctor nominis ejus Christus, qui Tiberio imperitante per Procuratorem Pontium Pilatum supplicio affectus erat.* Nec aliter Plinius in Epistola ad Trajanum, & Lamprius in Alexandri Severi vita. Atque inde demum constata Christianorum appellatio. Audiendus Eusebius, qui in Evangelica Demonstratione sic differit: *ὁ δὲν ἔ μὲλλον ἀπάντων ἡπὶ πάσι παρ' ἑβραίοις συμμενοῦσιν χρισθέντων, μόνον ἀνα πῦσαν τὴν οἰκουμένην χριστός ὡς τὸ πᾶσι ἐβραίοις, ἔ δ' ἔξ ἀπὸ χριστιανῶν προσηγορίας τὴν συμμενοῦσαν ἐπὶ παντὶ οἰκουμένην.* Unde & præ cæteris omnibus, qui unquam apud Ebreos corporali unitio- ne sunt delibuti, solus per omnem terram Christus ab omnibus appellatus est, & nomine Christianorum ex ipso ducto universum orbem complevit. Et in primo Historiæ: *ὁ δ' εἰς ἀπὸν ἡσυχίου ἀσσημῶτα ἔ ἐδὲς δυνάμειος μέγα ἔ ἐναργῆς περικύειον, τὸ μόνον ἀπὸν ἔξ ἀπάντων ἡπὶ πάσι ἐιστὴν ἔ γὰρ πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις καὶ ὅλοι τὸ κόσμῳ χριστὸν ἐσημύειον, ὁ μολογῶν τὸ ἔ μαρτυροῦντες ὡς ἀπάντων ἐπὶ τῇ προσηγορίᾳ, ὡς τὸ ἔλληνοι ἔ βαρβάρων μνησθῆναι.* Incorporæ autem & divine virtutis, quæ in ipso fuit, magnum & luculentum indicium est, quod solus ipse ex omnibus, qui unquam extiterunt ad hanc diem, nunc quoque ab omnibus hominibus per universum orbem Christus vulgo appellatur, & ab omnibus communi consensu & testificatione hoc celebratur coenomine, & à Græcis, ac Barbaris predicatur. Itaque cum dixit Josephus, *ὁ χριστός ἐστὶν ἡ*, suppleri voluit, *ὁ λεγόμενος*. Similis ἔλλειψωσ oportunitum nobis exemplum suppeditat *ἀδελφωσ*, hoc est tabella inscripta ἀντὶσ, seu titulo crucis Christi: nam cum scripsit Pilatus: *Iesus Nazarenus Rex Judæorum*, subaudiri voluit, *ἀ seipso dictus*: quod & adscribi postulabant Judæorum Pontifices. Jesum ergo Josephus perinde Christum esse voluit, ut Pilatus Regem

Matth. 1. 16.
Matth. 27. 17.
22.
Math. 26. 68.
Marc. 15. 32.

Sueton. Claud.
cap. 25.
Tacit. Annal.
lib. 15. c. 44.
Lamprius, Alex.
cap. 29. & 41.
Euseb. Dem.
Evang. lib. 5.
& Hill. lib. 11.
cap. 3.

Joh. 19. 19. 21.